

A magyarörmények legfontosabb megemlékező napja

Szeptember 22-én a magyar és az örmény Himnusszal kezdődött Budapesten, az Akadémia utca 1. első emeleti színházteremben a Fővárosi Örmény Önkormányzat és az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület által rendezett Aradi Vértanúk emlékünnepe. *dr. Issekutz Sarolta*, minkét szervezet elnöke azzal kezdte az emlékbeszédét, hogy „a magyarörmények legfontosabb megemlékező napja az Aradi Vértanúk Napja. Sorsfordító időszak volt az az idő, amikor a magyarörmények oly nagy számban, létszámukat jócskán felül reprezentálva vettek részt a magyar szabadságharcban. Hetven tisztet adtak a hazának, ezek közül kettő főtiszt aradi vértanú volt. Minden évben október 6-a közelében a magyar vértanúkra, köztük a magyarörmény hősökre emlékezünk. Azokra

dr. Issekutz Sarolta

az örmény hősökre, akik nem sokkal azelőtt érkeztek a Kárpát-medencébe – örményként, és 1848/49-ben magyarként harcoltak a magyar hazáért. Hangsúlyozta, hogy reméli, a következő generációk is folytatják a hagyományt: „emlékeznek és megmentenek mindent, amit lehet a magyarörmény kultúrából. Mert folytatni kell tovább, hogy az őket követő generációk számára is fontos legyen emlékezni a hősökre, az ősökre, anélkül, hogy hősök lettek volna, akik utat mutattak nekünk, a saját munkásságukkal, és büszkeséggel töltik el szívünket, hogy voltak!”

A műsor második részében ifjú zeneművészek hangversenyét hallhattuk, akiket felváltva *Szilvy Ingrid* és *dr. Issekutz Sarolta* mutatott be. (Eddigi sikereiket kerek kiemeléseinkben röviden ismertetjük.)

A műsor második részében ifjú zeneművészek hangversenyét hallhattuk, akiket felváltva *Szilvy Ingrid* és *dr. Issekutz Sarolta* mutatott be. (Eddigi sikereiket kerek kiemeléseinkben röviden ismertetjük.)

Devich Benedek

Devich Benedek 1999-ben született muzsikusként családba. Édesanyja Miskolczi Anita az Operaház csellóművésze, édesapja Devich Gábor a Liszt Ferenc Kamarazenekar klarinétművésze, a Bartók- és a Szent István Konzervatórium klarinét és kamarazene tanára. Nagypapja Devich Sándor Kossuth-díjas hegedűművész, 25 éven át a Bartók Vonósnégyes hegedűse, a Zeneakadémia kamarazene professzora.

De még több zenész is van a családban! Gábor húga Devich Hanna Hollandiában élő zongoraművész, a nagypapa öccse János csellóművész, másod- unokaöccse Gergely pedig szintén csellista, a Zeneakadémia ifjú tehetségek tagozatának tanulója.

Benedek 8 éves korában hegedülni kezdett, de egy kerületi zeneiskolai verseny megnyerése után mégis úgy döntött, hogy a mély hangok világa áll közelebb hozzá. Először basszusgitározott, majd végre megtalálta kedvenc hangszerét a nagybőgőt. Két év bőgőzés után, idén nyáron már részt vett Vásáry Tamás ifjúsági világzenekarának munkájában és annak koncertjein. Szeptember óta a Bartók Konzervatórium tanulója. Tanárai: Lukácsházi István és Fejérvári Zsolt.

Várallyay Fülöp

1995. augusztus 22-én Budapesten született. Édesanyja a csíkszépvízi Zakariás családból származik, tehát erdélyi örmény származású. Édesapja állatorvos, édesanyja mentálhigiénés szakember. Két öccse, egy húga és egy bátyja van.

A Máriaremete-Hidegkúti Általános Iskolában második korában kezdett el zongorázni Gergelyné Knapp Évánál. A Járdányi

Pál Zeneiskola évenként rendezett zeneiskolás versenyein, az Országos Chopin illetve Bartók versenyeken is sikeres eredményeket ért el. 2009-ben felvételizett a Bartók Béla Konzervatóriumba, ahol Eckhardt Gábornál, majd Faddi Saroltánál folytatta tanulmányait. Jelenleg negyed éves. Jövőre a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem zongora szakára szeretne felvételizni, remélhetőleg sikerrel.

Elsőként *Devich Benedek* nagybőgőn J. Massenet: Elégia, majd Bartók Béla: Este a székelyeknél művét művészi előadásban szólaltatta meg, zongorán kísérte *Várallyay Fülöp*. A nagy jövő előtt álló Várallyay Fülöp ezután S. Rachmaninov: h-moll etűd op. 39. No 4., majd R. Schumann: a-moll zongoraversenyét adta elő az ifjú tehetség, *Oláh Krisztián* közreműködésével. *Vörösváry Márton* hegedűn játszotta J. S. Bach: g-moll szonáta No. 1. fűga tételét, majd zsenialitását

mege erősítő módon, zongorán adta elő J. Brahms: Variációk egy magyar dalra op. 21. No. 2 művét. *Vörösváry Ibolya* kezében virtuóz módon szólaltatta meg a brácsa: R. Schumann: Marchenbilder op. 113 3. tétel (Rasch), és F. Kreisler: Prelúdium és allegro (G. Pugnani stílusában) művét hallhattuk, zongorán kísérte *Vörösváry Márton*. A fellépő művészek produkcióját vastapssal köszönte meg a hálás közönség.

Az emlékműsor a Szózat és a Székely Himnusz eléneklésével ért véget, majd

Oláh Krisztián

Hatévesen kezdett zongorázni a Józsefvárosi Zeneiskolában, majd Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium klasszikus zongora tanszakán végzett. Idén felvételt nyert a Zeneakadémia jazz-zongora szakára, ahol Binder Károly növendéke.

Eredményei: 2011-ben a Vukán György által alapított Creative Art improvizációs versenyen különdíjban részesült. 2012-ben a Magyar Jazz Szövetség által rendezett Jazz Combo Versenyen második helyezést ért el,

2013-as Marosvásárhelyi Jazz Versenyen a legjobb szólista díját kapta meg zenekara kíséretében. 2013 júniusában több mint 500 európai zenekar közül választotta ki trióját az European Broadcasting Union, a 2013-mas European Jazz Competition rotterdami gálakoncertjére.

A Fővárosi Örmény Önkormányzat és az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület képviselőinek főhajtása az Aradi Vértanúk Emlékinnepeken az Akadémia utca 1. első emeleti színháztermében felállított Aradi vértanúk kopjafájánál

Vörösvár Márton ifjú hegedű- és zongoraművész

1994-ben született Budapesten. 5 éves korában kezdett hegedülni az Újpesti Erkel Gyula zeneiskolában, majd 7 éves korában zongorázni ugyanott. 11 évesen felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem előkészítő tagozatának hegedű szakára. Tanára Somogyi Péter egyetemi tanársegéd. 2009-ben felvették a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskola és Gimnázium zongora szakára. Tanára Faddi Sára zongoraművész. 2012-ben sikeresen felvételizett a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem klasszikus hegedű szakára. Tanára Somogyi Péter hegedűművész. 2013-ban felvették a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem klasszikus zongora szakára. Tanárai Falvainé Keveházi Gyöngyi és Gulyás István zongoraművészek.

Számos országos és nemzetközi verseny helyezette:

- XI. Országos Koncz János hegedűverseny, Területi válogató I. helyezett (Budapest, 2004)
  - XI. Országos Koncz János hegedűverseny II. helyezette (Szombathely, 2004)
  - VIII. Országos Kodály Zoltán szolfézs- és népdaléneklési verseny III. helyezette (Debrecen, 2005)
  - Rotary Club által megrendezett Nemzetközi Zenei Versenyen összetettben 9. hegedűben 5. helyezett (Moszkva, Oroszország, 2005),
  - I. Rados Dezső hegedűversenyen I. helyezést ért el (Budapest, 2006),
  - III. Országos Zeneiskolai Ferenczy György zongoraverseny (Budapest, 2007)
  - I. helyezett, különdíj Chopin mű legjobb előadásáért
  - III. Zathureczky Ede Hegedűverseny, Különdíj (Budapest, 2008)
  - III. Budapesti Nemzetközi Chopin Zongoraverseny (Budapest, 2008)
  - III. helyezette, különdíj a Bartók mű előadásáért
  - V. Telemann Nemzetközi Hegedűverseny IV. helyezett (Poznan, Lengyelország, 2010),
  - 17. Fialat Virtuózok Nemzetközi Hegedűverseny (Zágráb, Horvátország, 2011) I. díj, különdíj a Paganini etűd legjobb előadásáért, Zágráb város Nagydíja (Zágráb, Horvátország, 2011),
  - Lions Nemzetközi Hegedűverseny II. díj (Rastatt, Németország, 2011),
  - XIV. Országos Szakközépiskolai Zongoraverseny, I. helyezett. (Békéscsaba, 2011),
  - V. Budapesti Chopin Zongoraverseny, Finalista (Budapest, 2012)
  - 20. Fialat Virtuózok Nemzetközi Zongoraverseny III. díj (Zágráb, Horvátország, 2014)
- Rendszeres résztvevője hazai és nemzetközi mesterkurzusoknak

gyertyagyújtás után a Bazilika harangzúgása közben a Fővárosi Örmény Önkormányzat és az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület képviselői

megkoszorúzták a helyszínen felállított – még 1995-ben Zetelakán készített, Kiss Ernő és Lázár Vilmos emlékére fel-szentelt – Aradi Vértanúk kopjafáját. Ezt

Vörösvár Ibolya ifjú hegedű- és brácsaművész

Az édesapa, Vörösvár Gábor csíkszeredai születésű biológia szakos tanár, megszerezte a növényrendszertani – növényföldrajzi- ökológus szakirányú végzettséget is. Anyai ágon a szamosújvári Pakulár család révén örmény gyökerekkel rendelkezik. Fialat korában 7 évig zongorázott.

Édesanyja Kotilla Ilona, ének-zene tanár, karvezető diplomával is rendelkezik. Már korán megmutatkozott a zene iránti fogékonysága. 4 éves korában elkezdett hegedülni és 8 évesen zongorázni. A zene mellett a népi kézimunkákkal is foglalkozik, hímzésben a Népművészet Ifjú Mestere, majd hímzés és szövés szakágakban a Népi Iparművész minősítést is megkapta.

Két gyermekük született, 1993-ban V. Ibolya ifjú brácsaművész és 1994-ben V. Márton ifjú hegedű- és zongoraművész.

1993. március 10-én született Budapesten. Hegedű tanulmányait 4 évesen kezdte az újpesti Erkel Gyula Zeneiskolában Skripeczky Istvánné tanárnő irányításával. Brácsázni a Bartók Béla Zeneművészeti Szakközépiskolában Láposi János tanárnál kezdett, majd 2012-ben felvételt nyert a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem klasszikus brácsa szakára, Bársony Péter brácsaművész osztályába. Hegedű tanulmányai során számos verseny résztvevője és díjazottja.

- Részt vett a XI. Koncz János Országos Hegedűverseny budapesti területi válogatóján, ahol nívódíjat kapott,
- 2003 és 2008 között az Óbudai Társaskör keretében működő Mozart Klub hangszeres versenyein arany minősítést szerzett hegedű és brácsa kategóriában,
- 2004-ben és 2005-ben Újpesten a Magyar Kultúra Hete alkalmából rendezett hangszeres bemutatón I. díjat nyert,
- 2006-ban az I. Rados Dezső Hegedűversenyen III. helyezést ért el.

Számos hazai és nemzetközi mesterkurzus résztvevője és ösztöndíjasa. Részt vett többek között Nobuko Imai, Rozsos Tamás, Milan Radic, Szűcs Máté brácsaművészek mesterkurzusain. 2011-2013 között a Békés-Tarhosi Zenei Napok Vonószene-kari Tábor ösztöndíjasa. A 2013-as Vonószene-kari kurzus záróhangversenyén Werner Gábor karmester vezényletével a zenekar szólistájaként Karl Stamitz brácsaversenyét adta elő. 2011-ben és 2013-ban a svájci Morges-ban rendezett Nyári Zenei Akadémia ösztöndíjasa volt, ahol Schiffer Ervin brácsaművész és Nigel Clayton zongoraművész voltak a tanárai. A kurzus során rendezett koncerteken fellépett a Morges-i Alexis Florel Múzeumban, a Temple des Morges-ban és a Chateau de Morges-ban. 2013 júliusában a szombathelyi Bartók Szemináriumon együtt dolgozott a világhírű Rivka Golani brácsaművésszel.

követően az emlékezés virágaival, egységesen fehér rózsákkal róhatták le tiszteletüket a vértanúk előtt az emlékünnepeken megjelentek.

Az október 12-i választás előtt, a húszéves ciklus zárásaként rendezett emlékünnepe végén dr. Issekutz Sarolta megköszönte az Erdélyi Örmény Gyökerek Kulturális Egyesület, a Fővárosi Örmény Önkormányzat, a Budapest Főváros II. kerületi-, a Ferencvárosi-, a XI. kerületi Újbuda Örmény Önkormányzat, XII. kerületi Örmény Nemzetiségi Önkormányzat képviselőinek, hogy ezt a rendezvényt támogatták.

„Közös Az Aradi Vértanúk Emlékünnepe az Akadémia utcában

Zeneagapé

Az Örmény Katolikus Plébánián (Budapest XI. ker., Orlay u. 6.), a vasárnap 16, 30-kor kezdődő szentmise utáni zeneagapén **október 26-án Dr. Szuper Géza** és együttese, **november 23-án, Fogolyán Kristóf** játszik, **december 21-én DJ Szonogh Gábor** karácsonyi CD-jét forgatja. Szonogh Gábor szervező

Nyilvánosan látogatható lesz az Örmény Katolikus Lelkészség múzeuma

A nagyközönség részére 2014. október 1-től megnyitjuk a Budapesti Örmény Katolikus Lelkészség felújított és újra rendezett múzeumát. A 340 évvel ezelőtt Erdélybe menekült, Magyarországra is áttelepült örménység Lelkészsége 92 éve alakult Budapesten. Székhelye 40 éve budai kertes épületben van, amelynek felső szintjén található a múzeum. Itt őrizzük az örmény katolikusok liturgiáját, közösségi hagyományait és kultúráját és a közel 100 év alatt összegyűjtött számos örmény egyházi és civil tárgy- és könyv-gyűjteményét. Egyének, csoportok és szervezetek látogatóinak részére tárlatvezetést biztosítunk.

Nyitva tartás: kedd, csütörtök, szombat, vasárnap 14-től 18,30 óráig.

Hívjuk és várjuk a budapestieket, az ország lakosait és a külföldi érdeklődőket.

Címünk: Budapest XI. ker., Orlay u. 6., a Gellért szálloda közvetlen közelében.

Elérhetőségeink: ormenykatolikus@gmail.com, 06 70 408 2240, 06 20 982 6347.

összefogással többre megyünk. Ezt kívánom a jövőben is! Köszönöm, hogy együtt dolgozhattunk!” – mondta az elnök.

A szép és művészi élményben gazdag emlékestet pazar örmény fogadás zárta Sergio és csapata közreműködésével.

(Béres)

Fogarasy Attila

A Karátsonyi család története (3., befejező rész)

Fogyó birtokok, romló kastélyok

1885. szeptember 15-én 68 éves korában Buziáson meghalt Karátsonyi Guidó gróf. A művészpártoló, számtalan díjat alapító magnás életművét középső fia, Jenő építi tovább, aki sok tekintetben hasonlít édesapjához. Ezt az építkezést azonban megakasztja a trianoni döntés, amelynek következtében a család grófi ága elveszíti a több tízezer holdas bánsági birtokokat. A következő évtizedekben a család folyamatosan elszegényedik, maradék birtokait, vagyonát eladogatja, társadalmi súlya megszűnik. Palotái, kastélyai többsége is az enyészeté válik. Sorozatunk befejező részében erről az időszakról szólunk.

Gróf Karátsonyi Jenő, az utolsó magnás

Karátsonyi Guidónak három fia született: Aladár, Jenő és Camillo. Apjukhoz hasonlóan császári és királyi kamarásként és a főrendiház tagjaként nagy méltóságú, gazdag főurak voltak.

Karátsonyi Jenő 1861. augusztus 5-én született a Torontál vármegyei Beodrán, a család központi birtokán. Középiskolai tanulmányait Budapesten végezte, majd jogot hallgatott a belgiumi Louvainben. Hazatérve a mosonmagyaróvári gazdasági akadémián folytatta tanulmányait, majd Európa több országában tanulmányutat tesz.

Kétség kívül a családban ő viszi a legmagasabb szintre a gazdálkodást. Hatalmas kiterjedésű bánsági birtokait mintagazdasággá fejleszti: háromemeletes rizshántológalmot működtet, a szeszfőzdehez és laboratóriumhoz szükséges gépeket Hollandiából hoztatja, keskeny-vágányú vasutat építtet a telepeire, „távbeszélőt” szereltet fel, halgazdaságot szervez, állattenyésztést

Gróf Karátsonyi Jenő. Benczúr Gyula olajfestménye. (A nyíregyházi Jósza András Múzeum tulajdona)

folytat, pilisvörösvári uradalomban fafeldolgozást végez.

A fejlesztések során a birtokközpontot is áthelyezi Beodráról Bánlakra.

Sikereihez hozzájárult az is, hogy bár másodszülött fiú volt, mégis őrá szálltak az elsőszülöttet megillető kiváltságok és a hatalmas vagyon legnagyobb része, mivel bátyja, Aladár lemondott ezekről egy hölgy kegyeiért.

Gróf Karátsonyi Guidónak ugyanis nem tetszett fiának rangon aluli kiválasztottja, pazonyi Elek Margit, aki szintén régi nemesi család sarja volt, de mégsem egy Zichy

vagy egy Andrassy, amit a zordon atya elvárt volna. Megmondta fiának: válasszon a vagyon vagy a szerelem között. Aladár – aki romantikus alkat volt és nagyon szerelmes, Elek Margit kezét választotta. (A házasságból három leány gyermek született, majd kihűlt a szerelem, és a szép történet válással végződött. Aladár gróf 1947-ben halt meg Budapesten.)

Gróf Karátsonyi Jenő a közéletben is